

ПРЕС-РЕЛІЗ: Свобода в світі – 2017:**Рівень свободи продовжує падати на тлі зростання популізму і автократії****Вашингтон, 31 січня 2017р.**

У 2016р. популістські і націоналістичні сили досягли значних успіхів в демократичних державах, тоді, як авторитарні держави вдавались до нахабних актів агресії.

– про це йдеться в доповіді “Свобода в світі – 2017”, щорічному дослідженні Freedom House на тему політичних прав і громадянських свобод.

У доповіді наголошується, що 2016р. – 11-й рік поспіль, коли в усьому світі фіксується зниження рівня свободи.

"Ми спостерігаємо, як лідери і народи переслідували свої вузькі інтереси без конструктивних обмежень або врахування спільних переваг глобального миру і свободи", – сказав Арч Паддінгтон, один із співавторів доповіді.

"Уже протягом чверті століття ці тенденції прискорюються і починають руйнувати міжнародний порядок, в тому числі загальну повагу до усталених норм основних свобод і демократії."

"В останні роки ми зазвичай бачили зниження рівня свободи у країнах з авторитарними і диктаторськими режимами, але в 2016 році, в списку країн, які втрачали свої позиції в рейтингу, переважали усталені демократії," сказав Паддінгтон.

Серед країн з рейтингом "вільна" у доповіді, знизилась бали Бразилії, Чехії, Данії, Франції, Угорщини, Польщі, Сербії, Південної Африки, Південної Кореї, Іспанії, Тунісу та Сполучених Штатів.

В цілому, в 2016р. 67 країн отримали чисте падіння рівня політичних прав і громадянських свобод, і лише у 36 зафіксоване зростання. За період одинадцятирічного падіння, що почалося в 2006р., 109 країн мали чисте падіння, і лише 60 – чисте поліпшення.

У доповіді описуються основні демократичні держави, що загрузли в тривозі і нерішучості після таких подій, як рішення Великобританії покинути Європейський Союз, ряд антидемократичних кроків нового уряду в Польщі, здобутки ксенофобських націоналістичних партій в інших частинах Європи, а також перемога Дональда Трампа у виборах президента США.

Водночас, Росія продемонструвала приголомшливу зверхність і ворожість, втручаючись в політичні процеси Сполучених Штатів та інших демократичних країн, посилюючи свою військову підтримку диктатури Асада в Сирії, і зміцнивши свою незаконну окупацію території України. Китай також зневажає міжнародне право, і недобросовісні лідери від Південного Судану і Ефіопії до Таїланду та Філіппін безкарно вчиняли порушення прав людини різного масштабу.

ДЕЯКІ ГЛОБАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

З 195 країн, що оцінюються, 87 (45 %) були визнані вільними, 59 (30 %) – частково вільними і 49 (25 %) – невільними.

У 2016р. націоналістичні і популістські партії набрали сили у Великобританії, Німеччині, Франції та інших демократіях, в результаті чого зруйнувався традиційний розподіл між правими і лівими, а це поставило під сумнів стабільність урядів і збереження сильних опозиційних партій.

Найгірші оцінки отримали Близький Схід і Північна Африка, слідом за ними – Євразія.

Частка вільних країн, що продемонстрували зниження рейтингу, була найбільшою за останнє десятиліття, і майже чверть з таких країн – в Європі.

Референдуми в Колумбії, Великобританії, Болівії та Італії дали людям право голосу, але також продемонстрували радикальне зведення демократії до її найпростішої форми: правління більшості. Референдуми часто служать обхідним маневром проти інституцій і гарантій демократії, і їх популярність можна інтерпретувати як ще одну ознаку того, що демократія перебуває в тяжкому становищі.

Президент Туреччини Реджеп Тайіп Ердоган вдався до неприхованої форми авторитаризму у відповідь на спробу державного перевороту в липні. Зокрема, було заарештовано майже 40тис. цивільних, ув'язнено десятки журналістів, знищено сотні ЗМІ та НУО, арештовані лідери і сотні чиновників з третьої за розміром партії в парламенті, а також звільнено понад сто тисяч державних службовців.

Нещодавні події в Польщі та Угорщині підвищили ймовірність того, що деякі з найбільш видатних трансформацій від диктатури до демократії 1980-х і 90-х років зроблять суттєвий крок назад через обрання лідерів-популістів.

Гірші з найгірших:

З 49 країн, позначених як невільні, 11 мають найгірші сукупні оцінки рівня політичних прав і громадянських свобод (починаючи з найменш вільної): Сирія, Еритрея, Північна Корея, Узбекистан, Південний Судан, Туркменістан, Сомалі, Судан, Екваторіальна Гвінея, Центрально-Африканська Республіка, і Саудівська Аравія.

КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ:

Україна

Україна продовжує оговтуватися від безладдя, що супроводжувало відсторонення Віктора Януковича з поста президента у 2014 році, а також пов'язаної з цим кризи, спровокованої окупацією Росією Криму і військовою підтримкою сепаратистів на Донбасі, що на сході України. Неспроможність керівництва держави подолати масштабну корупцію у вищих ешелонах влади підрвала популярність уряду і негативно позначилася на ефективності проведення реформ у різних галузях. У сфері громадянських свобод загрозу свободі преси становили політичний тиск і напади на журналістів.

Євразія

Євразія була розділена на більш демократично орієнтований “пояс” та ядро жорстких автократій 2016. В той час як Україна, Грузія і Молдова щосили намагались розвинути нестійкі демократичні завоювання, лідери в Азербайджані, Таджикистані і Киргизстані зробили кроки, до зміцнення своєї влади на тлі економічної і політичної невизначеності.

Європа

Внутрішня напруга в європейських країнах, в поєднанні з зовнішнім тиском, зокрема – втручанням Росії та міграційною кризою, чітко показали, що цей континент не можна більше не розглядати по замовчуванню як оплот демократичної стабільності.

Повний текст доповіді англійською мовою, **графічні матеріали**:

<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/freedom-world-2017>

Ключові висновки щодо України (українською мовою):

<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2017/ukraine-translation>

Ключові висновки щодо України (англійською мовою):

<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2017/ukraine>

Події з презентації доповіді, 31.01.2017р.:

10:30 за Києвом

Київ, Український кризовий медіа центр (Український дім, вул. Хрещатик, 2)

Брифінг директора Представництва Freedom House в Україні: «Свобода у світі – 2017»: ключові висновки для України і світу

Також доступна відеотрансляція: <http://uacrisis.org/ua/stream>

16:00 за Києвом (9:00 за Вашингтоном)

Вашингтон, офіс Freedom House

Дискусія «Популісти та автократи: подвійна загроза демократії в усьому світі».

Доступ до **ВІДЕОТРАНСЛЯЦІЇ** (англ. мовою): <https://freedomhou.se/watchfiw>

«Свобода у світі» в запитаннях і відповідях

1. Як працює рейтингова система?
2. Яким чином аналітики приймають рішення про нарахування тієї чи іншої кількості балів?
3. Чи проводиться оцінювання незахідних країн крізь призму західних цінностей?
4. Чому у звіті «Свобода у світі» деякі території розглядаються окремо на відміну від інших територій?
5. Чи дійсно можна виміряти свободу?

[Відповіді на ці та інші запитання - в цьому документі.](#)

Контакти

Зорян Кісь, Менеджер з адвокації і партнерства

Freedom House в Україні

тел. 067 551 69 49

kis@freedomhouse.org

Фейсбук-сторінка Freedom House в Україні: <https://www.facebook.com/FreedomHouseUkraine>

Веб-сторінка Freedom House: <https://freedomhouse.org>

Електронна пошта: ukraine@freedomhouse.org

Логотип Freedom House (просимо використовувати саме цей, новий логотип): <https://goo.gl/cs4lqm>
